

ved at nedfætte den fra 15 til 12 Dre; derved antage vi, at de paagjældende Fabrikers Interesser ere betryggede, og at paa den anden Side ogsaa Hensynet til Forbrugerne er varetaget, idet vi ikke have villet gaa ind paa at opstille 3 Positioner for Glasvarer. — Svad Vædringsforlaget under Nr. 13 til Position 45 angaar, skal jeg blot gjøre opmærksom paa, at vi have ment, at de fleste af de Gjenstande burde isølge deres Beskaffenhed og Anvendelse, navnlig ogsaa i industrielle Diemed, være toldfrie; det, der derefter bliver tilbage, vil være saa Lidt, da det, der falder ind under den Position, iforveien er saa ubetydeligt, at der ikke mere er Anledning til at beholde den. Vi have derfor foreslaaet, at den helt skulde udgaa. — Vædringsforlag Nr. 14 er kun en Rettelse, idet der ved en Feiltagelse i Lovforlaget er kommet til at staa 10 istedetfor 5. — Jeg gaar derefter til Vædringsforlag Nr. 15, som angaar Porcellæn og Fajance. Her er et af de Tilfælde, hvor Udvalgets Flertal har ment at burde holde sig nærmere til de nuværende Toldsatser, end stæf er i Lovforlaget, idet der i dette er indført en betydelig Forringelse af den nuværende Bestyttelse, baade for Porcellæn og Fajance. Ganske vist er der paa et enkelt Punkt indført en større Bestyttelse, forsaavidt som den Sondring mellem færfarvet og ensfarvet Porcellæn, som tidligere sandt Sted, ikke længer er fastholdt, men derimod alt farvet, uden Hensyn til om det er med een eller flere Farver, er opført under den høiere Toldsat. Men saavidt det er sagt os, vil denne Import af ensfarvet Porcellæn, det vil sige med en Farve foruden den hvide, praktisk være lidet betydende, hvorimod det paa den anden Side er en stor Nedfættelse, som har fundet Sted, naar man fra 16 og 8 Sk. er gaaet ned til 20 og 10 Dre. Det er en Nedfættelse, som vi mene det betænkeligt at gaa med til, og derfor ere vi bleven staaende ved at foreslaa, at Tolden sættes til 30 og 15 Dre, hvilket ogsaa er en Nedfættelse af det Nuværende, men som paa den anden Side ingenlunde gaar saa vidt som Lovforlaget. Til Støtte for dette Vædringsforlag skal jeg tillade mig at henvise til de Andragender, der foreligge fra Fabrikkerne under Nr. 21 og 27 og tillige under Nr. 45. Vi have troet, at denne Porcellænsfabrikation havde særligt Krav, eller dog Krav paa et større Hensyn end det, Lovforlaget viser den. Det har jo en vis historisk Betydning, at en saadan Fabrikation har eksisteret, har kunnet holde sig her i Landet, og naar der bliver Spørgsmaal om at repræsentere den danske Industri i Udlandet, saa er jo ogsaa Porcellænsfabrikationen en af dem, der træffes Belysning paa. Dertil kommer, at Arbejdet i denne Virksomhed meget væsentlig drives ved Haandgjerning, det er altsaa ikke egentlig Fabrikarbejde, og dernæst er det ikke en ligefrem almindelig Industri, men den har til en vis Grad Karakteren af en Kunstindustri. Jeg skal gjøre

opmærksom paa, hvad der fremhæves i det ene af Andragenderne, at det er store kunstneriske Navne, som Bisfen, Heinrich Hansen og Giesch, der have været knyttede til Fabrikationen, og forsaavidt er dette Arbejde af en saadan Natur, at det ogsaa, som det er sagt, forøger vor aandelige Kapital. Dernæst er det givet, at det er en meget stor Mængde Arbejdere, der beskæftiges af disse Fabrikker. Der er saaledes et Andragende fra, hvis jeg ikke tager feil, omtrent 90 Arbejdere paa den kongelige Porcellænsfabrik, som i forskjellig Egenkab have Beskæftigelse der, og som særlig fremhæve: „Vi holde os forvisse om, at den, hvis den foreslaaede Nedfættelse blev til Lov, vilde ligge under i Kampen med de store Fabriklande, saaledes at den efterhaanden vilde sygne hen, Arbejdslønnen blivde sat ned, og maasse vilde det endog komme dertil, at Fabrikkerne vilde blive standsede, hvorved vi vilde miste vort Erhverv; dette vilde for os være en fuldstændig Ulykke, eftersom vort Arbejde for Størstedelen er af speciel Natur, og der derfor ikke vilde blive Anvendelse for vore Kræfter i nogen anden beslægtet Retning, ialtsald her i Landet“. Naar en saadan talrig Arbejdermængde, som ikke blot er almindelige Arbejdere, men som tilbørlig udfører Arbejde, som har en vis kunstnerisk Betydning, udtaler sig saaledes, foreligger der et Hensyn, som vi mene, at man bør tage. Dertil kommer, at det, der er Spørgsmaal om, Porcellæn, jo i og for sig er en Luxusartikel, og selv om det forbyres noget, er det i Virkeligheden kun en Fastholden af det Princip, at Luxusartikler gjerne kunne koste Mere, naar der paa den Maade kan tilveiebringes en Bestyttelse for et saa stort Antal Arbejderfamilier, som jeg antager, der er Spørgsmaal om. Naar man saa vilde henvise til, at denne Artikel jo dog kunde forbyres utilbørlig til Skade for Forbrugerne, saa er der jo den indenlandske Konturrence, som vil være egnet til at modvirke de skadelige Følger, der i saa Henseende kunde opstaa. Naar man saa endelig vilde sige, at den Fritagelse for Told, som foreslaas for Kul og andre Hjælpestoffer, opveier Nedgangen i Bestyttelsen, tror jeg, at selve Andragenderne ville vise, at den Kompensation ikke vil beløbe sig til Mere, end at den Nedfættelse, vi foreslaa, i og for sig vil endog mere end ækvivalere den Rettelse, der gives. Udvalgets Flertal har derfor ikke kunnet Andet end tilraade Thinget at blive staaende ved den af os foreslaaede Sats. Jeg skal yderligere blot fremhæve, at det er en bekjendt Sag, at Porcellæn er en Exportartikel. Dansk Porcellæn exporteres til England, Frankrig, Lydsland, Rusland, lige ned til Kaukasus. Dette er et yderligere Hensyn, der maa tages i Betragtning, naar Spørgsmaalet bliver om den Told, som skal sættes derpaa. Jeg tillader mig derfor paa Flertallets Begne at anbefale disse Vædringsforlag. Svad Fajance angaar, have vi ogsaa